1872. IV. évfolyam. 182. szám. Szombat, szeptember 14.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben.
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorert 5 kr. Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok semadatnak vissza.

Előfizetési felhivás.

Midőn a folyó év utósó negyedére hirdetünk előfizetést, bátrak vagyunk előlegesen azon reményünket fejezni ki, hogy a t. cz. közönség részvétének, — mely e lap fenállása óta **folyvást** növekvőben volt vállalatunk iránt, — ujolag emelkedését leszünk szerencsések szivélyes tudomásul vehetni.

Lapunk négy évi folyama alatt eléggé bizonyságot tettünk az iránti buzgó törekvésünkről, hogy lapunk az értékesebb napi sajtóközlönyök szinvonalán becsülettel megállhasson.

Elértük-e e kitüzött czélt: a t. cz. közönség részrehajlatlan itéletére bizzuk.

Nagy szavak helyett röviden a következőkben foglaljuk össze lapunk irányát s arra vonatkozó törekvésünket:

Politikai irányunk marad továbbra is ellenzéki; következésképen a szabadelvü haladás zászlóját fogjuk lobogtatni.

Minden országos kérdést kellőleg megvilágitva, röviden, szabatosan megvitatandunk!

A helyi és vidéki érdekekre kiváló sulyt fektetünk.

Az előretörekvő társulási hajlam, az üzletélet, s a szellemi jólét előmozditása feladatunk egyik fontos ágát fogja képezni ezután is.

Különösen az **ipar** s **kereskedés** terén ujabban megindult erős mozgalmaknak nemcsak sorozói, hanem elősegitői is leszünk.

Köz- és nemzetgazdászati érdekeinket is kellő figyelemmel kisérendjük.

Hirdetési rovatunk érdekessége továbbra is fenmarad!

Elevenség, hüség és **gyorsaság** közleményeinkben: továbbra is, sőt fokozott mérvben, kitüzött czélunk leend.

Világeseményekről s országgyülésünk tárgyalásairól **naponként** táviratilag értesitjük olvasóinkat; nem kimélve semmi áldozatot!

S hogy kitüzött czélunknak megfelelhessünk: szives pártolást kérünk!

Előfizetési dij: évnegyedre helyben és postán egyiránt **2 frt 50** kr.

Az előfizetési dijak egyedül Telegdi K. Lajos debreczeni könyvkereskedő urhoz (a főpiaczon, városházalatti boltjában) bérmentve küldendők.

Kelt Debreczenben, 1872. szept. 14.

Szatmári Károly
főmunkatárs.

Oláh Károly
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Ghiczy Kálmán nyilatkozatának következményei.

⊙) Nem lehet tagadni, hogy Ghiczy Kálmán nyilatkozata meglepő volt mind a bal- mind a jobbpárt tagjaira nézve.

Meglehet, hogy azok, a kik az országgyülési szinfalak közt az addigelé történtekről is tudomással birtak, nem éreztek különösebb meglepetést a nagyszerü nyilatkozat által; de azok, kik a nyilvánosság terén történtek mellett a titkosabb rugók által mozgatott események apróbb részleteiről nem birtak tudomással, nagy mérvü meglepetésben részeltettek Ghiczy Kálmán nyilatkozata által.

A baloldal tagjai közül számosan sajnálattal veszik tudomásul Ghiczy Kálmán nyilatkozatából, hogy a baloldal soraiban a közjogi alapra nézve teljes egyetértés nem létezik.

Ha ezt még tovább is tagadni akarnók, csak magunkat fognánk ámitani.

Még különösebben lepett meg sok baloldalit annak tudomásul vétele, hogy Ghiczy Kálmán már régibb idő óta nem értett egyet a baloldallal a közjogi alapra vonatkozólag a baloldal által kinyilatkoztatott programmra nézve.

A nekül, hogy most különösebben azon kérdés tagialásába bocsátkoznánk, hogy vajon a baloldal többségének, vagy Ghiczynek véleménye helyesebb-e, s hasznosabb-e a közügyre nézve: sajnálattal veszszük tudomásul, hogy pártunkban, a közjogi alapra vonatkozólag, vélemény különbség létezik.

Hogy vajon Ghiczy nyilatkozata valósággal czélszerübb pártalakulásoknak alapját veti-e meg, azt a jövő fogja megmutatni.

Hogy azonban Ghiczy a kiegyezési alapot oly rosznak nem tartja, mint a baloldal többsége: s hogy Ghiczy kevesebbel is megéri, mint a mennyit a baloldali programm magában foglal: az kétségtelen.

Ezerint a Ghiczy nyilatkozatában lefektetett politikai irány átmenetül tekinthető oly á apoira, melynek czélja a Deákpárt törekvéseinél többet érni el, s megelégedni kevesebbel, mint a mennyit a baloldal, eddigi programmja szerint, elérni óhajt.

Vagyis Ghiczy nyilatkozata a közjogi alap reformálásának kezdetét jelzi, míg a baloldal gyökeres reformot kiván e téren is.

Most már az a kérdés tolakodik elénk Ghiczy nyilatkozata folytán, hogy vajon a baloldalnak, melynek kebelében a közjogi alapra nézve különböző véleményárnyalatok foglaltak helyet, — mi a teendője?

Ghiczy Kálmán maga kinyilatkoztatta, hogy azon esetre, ha a Deákpárttal az ő nyilatkozata folytán a kiegyezés nem sikerül, ő megmarad ellenzéki állásában.

Azt pedig láttuk, hogy a Deákpárt körében a Ghiczy Kálmán nyilatkozata után is kijelentetett, mikép a Deákpárt a közjogi alapra nézve eddig vallott alap nézetekhez továbbra is határozottan ragaszkodik.

Azt, hogy — bár Deák Ferencz és többen számtalan izben hangsulyozták, mikép a közjogi alap a közösügyes kiegyezés terén is lehet, sőt lenni kell elő haladásnak, javitásnak, — most ahoz mégis mereven ragaszkodnak; s a Ghiczy nyilatkozatában foglalt nem is elvi, hanem inkább czélszerüségi és alaki javitásokat is elvetik!

Közbevetőleg mondva, e merev tespedés a Deákpárt életképessége és jövője ellen egyik legerősebb bizonyiték. Mert az oly politikai párt, mely a haladást kizárja törekvései közül, önmagában rejti megsemmisülésének csiráit…

A Ghiczy közvetitő módozatainak a Deákpárt részéről visszautasitása nem egyebet jelent, mint azt, hogy:

A Deákpárt semmi szin alatt nem akar magyar hadsereget, még oly feltétel alatt sem, hogy ez ezredeseken felüli katonatiszteket ő felsége, a közös hadügyminiszter felterjesztésére, nevezze ki. Annyival kevésbé akarhatja azt, ami a baloldali programm alapján az ellenzék törekvése, hogy ugy jöjjön létre a magyar hadsereg, hogy annak legtöbb tisztei is a magyar hadügyminiszter előterjesztésére neveztessenek ki ő felsége által.

Azt jelenti továbbá, hogy a Deákpárt nem akar önálló magyar bankot s pénzügyünknek függetlenitését még a Ghiczy által javasolt módozatok szerint sem.

Azt jelenti, hogy a Deákpárt nem akarja azt sem, hogy az államadósság al valaha tisztába jöjjünk, átvevén annak reánk eső tőkéjét, hogy valahára attól végkép leendő megszabadulásunk iránt érdemileg intézkedhessünk. Hanem akarja, hogy e tárgyban is folyvást Bécstől függjünk s ujabb meg ujabb terheltetéseknek legyünk kitéve.

Azt jelenti, hogy a Deákpárt, még az elvileg fentartott delegátiónak sem akarja javitását….

Azt jelenti, hogy a Deákpárt, a közjogi téren minden javitást kizárván, nem bánja, hogy a politikai pártok továbbra is a közjogi vitákkal emészszék fel a drága időt; hogy a belreformokra se legyen idő és kilátás!

Szóval: akarja, hogy a pártharczok továbbra is rongálják szegény hazánkat!…

Ha más haszna nem volna is Ghiczy nyilatkozatának: megvan az a kiváló értéke, hogy az recognoscirozás volt a Deákpárt hadállására nézve.

S mivel kitünt ujabban is, hogy a Deákpárttal, még engedmények árán sem lehet oly törekvésekre nézve egyezkedni, s egyesülni, melyek a nemzeti előhaladásra kedvező befolyással lehetnének:

Ghyczy nyilatkozatának legüdvösebb következménye az:

Hogy annál jobban összetartsunk;

Hogy annál erősebben tartsuk a zászlót, melyet kezünkbe fogtunk;

Hogy programmunkhoz annál szivósabban ragaszkodjunk;

Hogy czélunk elérésére annál nagyobb buzgalommal törekedjünk!

Mert a mi czélunk: az előhaladás, ugy közjogi, mint a belreform terén!

A haladás iránti törekvést maga az idő szelleme segiti elő.

Mig a tespedés magában hordja a megsemmisülés alapfeltételeit!

— **A baloldali kör** értekezletén a válaszfelirat elkészitésére a bizottság megválasztatott; tagjai: Ghyczy Kálmán, Tisza Kálmán, Jókai Mór, Csernátoni Lajos, Váradi Gábor, b. Simonyi Lajos, Nikolics Sándor, Péchy Tamás, Györffy Gyula, Gullner Gyula, Horánszki Nándor.

— **A balközépi elnök- és jegyző-jelöltek** az osztályokban a következők: I. osztály: elnök Horváth Elek, jegyző Vidliczkay Józs. II. osztály: elnök Szathmáry Miklós, jegyző Ghyczy Dénes. III. osztály: elnök Nikolics Sándor, jegyző gr. Keglevich Gábor. IV. osztály: elnök Irányi Dániel, jegyző Péchy Jenő. V. osztály: Takács Lajos, jegyző Gullner Gyula. VI. osztály: elnök Gubody Sándor, jegyző Hammersberg Jenő. VII. osztály: elnök Móricz Pál, jegyző Csávolszky Laj. VIII. osztály: elnök Beöthy Lajos, jegyző Bezze Antal. IX. osztály: elnök Salamon Lajos, jegyző Jankovich Miklós.

— **Pauler is megköszönte** a hatóságoknak, hogy őt müködésében támogatták, mig közokt. ügyér volt. Mi pedig kénytelenek vagyunk őszintén bevallani, hogy bizony Paulernek — semmit sem köszönhetünk.

— **Deákpárti titok.** Deák fedezte fel, hogy ő a választási törvényt, melylyel Tóth Vilmos belügyér kinozta a régi képviselőházat, maga sem helyeselte, s annak elejtése felett tanácskozott is Csengerivel, ezt mondá Deák a nála tisztelgő szászoknak. És Tóth Vilmos, belügyér mégis elmerte akkor mondani, hogy pártja ezt kivétel nélkül helyesli.

— **A delegatusok** hetfőn ülnek össze; a király általi megnyitás napja még nincs meghatározva.

— **Berlin,** szept. 11. Az érdemrendek kölcsönös osztogatása tegnap este ment végbe. Az osztrák császár következő rendjeleket osztotta ki: Bismarck és Gortsakoff hgeknek a sz. Istvánrend brilliántos nagy keresztjét, Manteuffelnek és Redern főkamarásnak a sz. Istvánrend nagykeresztjét, Thite, Delbrück és gróf Károlyinak a Lipótrend nagykeresztjét, Jomini német titkos tanácsosnak a vaskorona rend nagykeresztjét, a berlini követség több tagjának a Ferencz József rendjelet. — Vilmos császár Andrássy és Károlyi grófoknak a fekete sasrendet, Hofmannak az első oszt koronarendet, Braun titkos tanácsosnak az első oszt. veres sasrendet. — Az orosz czár Andrássynak az Andrásrendet adományozta. A osztrák császár ma este 8 órakor hagyja ide Berlint. — Gortsakoff hg. és Andrássy gróf itt létök alatt csaknem minden nap tartottak értekezleteket Bismarckkal, melyek mindenkor a legbizalmasabb jellegüek voltak. — Vilmos császár Ferencz József császárt a 16. slezvigholsteini huszárezred tulajdonosává nevezte ki, ő felsége ezen ezred egyenruhájában mutatta be magát már ma Vilmos császárnál. Ezután bucsut vett mind Vilmos császártól, mind Sándor czártól.

— **Az osztrák kereskedelmi miniszter** elrendelte, hogy Bécsben a belvárosi levélhordók a főpostahivataltól külön kocsikon szállittassanak kerületeikbe, a hol a leveleket el kell hordozniok; s ha teendőiket végzik, ismét kocsikon szállittassanak vissza. Igy a lehető legnagyobb yorsaság éretik el a levélelhordásban.

Egy kis irányvesztett fogás.

(Y) A pesti irói körökben minden pártkülönbség nélkül nagy megütközést és fölháborodást szült amaz eljárás, melyszerint Szlávy Rózsaági Antal miniszteri fogalmazót hivatalából csakugy hirtelenében, önkényileg fölfüggesztette, azért, hogy ennek a szegény, hivatala és pennája után élő embernek kifurta volna oldalát amaz általában ismert titok (?) hogy Szlávy ügyér a trónbeszéd készitésével meg volt bizva.

Mi ily körülmények között Szlávy ügyér ur helyében mit teszünk vala?

Felelet: nagy bölcsen hallgatunk; ha egyszer a tényt, melyet a sajtó hangoztatott, dementálni nem lehet s legfelebb is — a kormányelnök ur iránti tekintetből — ugy négyszem közt a hallgatni nem tudott journalistát megfeddettük volna a nyilt titok közrebocsátása végett.

Vagy talán reklám lett volna ez a miniszter ur kormányelnöki jelöltségére nézve?

Rosz reklám biz ez, mert megerősiti azt a tényt, melyben eddig talán némelyek kételkedtek, — s az, akinek e fennen kiáltó reklám legkevésbé lehet inyére — ki más, mint épen Lónyay kormányelnök ur, kinek épen nincs mit hálálkodnia isztelt kartársának e gyorsan foganatositott tulbuzgóságáért, melynek éle ép ő ellene van forditva.

Biz e reklám eltévesztett fogás volt, akár mikép hányjuk vessük is a dolgot, mert ami don politikai tapintatlanságot árul el kirivólag, a legnagyobb hatalmat — a sajtót bősziti föl maga ellen.

Az a legnagyobb baj sok embernél, hogy szenvedélye annyira erőt vesz rajta, hogy még a történelem kincses bányájából meritett tanulságokat is elfeledi első hevének fölfortyanásában — s hanyatt homlok rohan veszte, bukása elé.

Aki csak kissé jártas a történelemben, nyilván tudhatja, hogy minden nagyobb államférfi, hadvezér, sőt uralkodó is, ugy a régibb, mint az ujabb korban a költőt, az irót oly „Ne nyulj hozzám virág"-nak tekinté, mely dicskoszoruinak szálait csak szaporithatá, ahonnan azt lehetőleg dédelgette.

Andrássy gróf nagyon tudta azt, mert kormányzása kezdetén mindjárt első gondja volt az irókat maga részére megnyerni, s a kiket megnyerhetett, — legott kenyeret, hivatalt adott nekik, kinek milyet, tehetsége szerint.

Szlávy ügyér ur ellenkezőleg tett.

A jóhiszemü embert, ki még sem álmodta, hogy azt az állást, melyet a megélhetés szempontjából az Andrássy-korszakban elfogadott, mint pünkösdi királyságot kell tekintenie, mely után a bizonytalan jövő következik, — mostani mindadó t cselédet elmozditván.

Annyi bizonyos, hogy e szokatlan tény az egész irói karnak önbecsérzetét mélyen sérté; — mert Rózsaági ur nem tartozott a sajtó-bureau emberei közé, kitol ekép a részvét és szánakozás megvonatott volna az irói kar részéről. Igy aztán könnyen megfogható, hogy minden politikai párt közlönye Szlávy ügyér urnak eme tettét irgalom nélkül elitélé; — mi több, még a „Pesti Napló" e félhivatalos lap is „embertelen"-nek nevezi az eljárást.

Mi nem szeretjük az epithetonokat keresteni. Röviden eléadjuk a tényt; leghatalmasabb itélőbiró — a közvélemény. Ez emeli föl az érdemest — és sujtja le a hibást.

Bármely utógondolat lappangott is azonban Rózsaági Antal elmozditásában, egyre megy: annyit kimondhatunk, hogy ha fogás akart lenni ez, melynek egy szerény hivatalnok jövőjét volt szükséges föláldozni: — irányvesztett fogás volt, mely sem politikai, sem társadalmi tőkét nem teremthet.

— **Rózsaági nyilatkozata.** Rózsaági a „Szabad Sajtó"-ban nyilatkozott ez ügy felől, s egy helyen irja:

És mit tettek velem?

Megkérdeztek, hogy én irtam e? tehát már megvolt a gyanu, és miután elég morális bátorságom volt — nem hazudni — hanem becsületes ember módjára, még a miniszterrel szemben is igazat mondani, egyszerüen kicsaptak hivatalomból! kicsaptak pedig 6 évi becsületes szolgálatom után, mely idő alatt a tányérnyalás folytán, számtalan oly urakat emeltek magas polczra, kik egy constructiót becsületesen leirni alig képesek, mig engem sok hasonsoru emberrel, kik véletlenül nem származunk hires családokból — 6 éven keresztül nemcsak, hogy előmozditásra nem méltattak, hanem a fentirt bünténvért! sonika elkergettek!

Ezek után R. az incompatibilitás kérdését veti fel.

„Avagy az nem ütközik az incompatibilitásba — kérdi R. — ha egy államtitkár, a ki az ügyek felülvizsgálásával van megbizva, több nagyobb pénzintézet igazgatótanácsosa is, és az illető intézetek ügyleteit nemcsak hogy felülvizsgálja, hanem a miniszter előtt védelmezi is egyszersmind a netaláni kifogások ellen? pedig a miniszter előtt nem volt titok, hogy az illető nagy ur mily viszonyban áll az illető intézethez.

Szabadjon ezuttal csak egyetlen egy példával szolgálni.

Az 1844. évi XVIII. tczik 60. §. részvénytársulatokra nézve azt állapitja meg, miszerint minden egyes részvény egy szavazattal bir, 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat, sem személyesen, sem pedig meghatalmazás utján, bár mennyi legyen is részvényeinek száma. — A kereskedelmi miniszterium szigoruan ügyel is a törvény ezen követelménye fölött, csupán az angol magyar bank alapszabályai nem felelnek meg ezen követelménynek, pedig a mint tudjuk, a miniszterium e tekintetben nem lépett fel uj tvjavaslattal.

Honnét tehát ezen kivétel, a mely egyenesen törvényellenes?

... előre adós maradok a felelettel, csupán a... utalok, hogy méltóztassék megnézni az ang... magyar bank igazgató-tanácsának névjegyzék..., és nem kételkedem, hogy nálam nélkül is kitalálják ezen problema nyitját.

Hasonlóképen ajánlom megnézni a municipális bank és az országos központi takarékpénztár syndicatusának névjegyzékét, és akkor ugy hiszem, hogy az irányomban gyakorolt miniszteri omnipotentia még más szinben fog feltünni.“

A reáliskola hivatása Debreczenben.

Áthatva a reáliskolák hasznától, s fel fogva azok szükségességét, Poroszország után minden müvelt államban létre jöttek ezen intézetek, melyeknek kitünő példányait találhatni Németországon kivül a kis Schweiczban, Ausztriában, hazánkban Budán. Pesten, hol ez évben már a második reáliskola állittatott, (holott magánosok is vannak) Kassán, sőt jelentéktelenebb városokban is. Magyarország legnagyobb magyar vidékének legtősgyökeresebb magyar, — talán legnagyobb magyar városa Debreczen van még ez intézet hijával, *) — Debreczen, mely miután oly nagyszerü multtal bir Magyarország történetében, megérdemli, hogy nagy multjához minél szebb jelent és jövőt is csatoljon.

Debreczennek ugyanis nemcsak anyagi erejében, hanem ős magyarságában, romlatlan s megváltozhatatlan magyar jellemében s e jellemével válhatlan egybeköttetésben levő tiszta felfogásában önálló gondolkodásában fekszik azon varázserő, mely annyi szépnek, nagynak volt teremtője eleitől fogva. Ezért kellett innen kiindulni mind a vallásbeli, mind a politikai szabadság mozgalmainak, s azok történetében s örökre nevezetes küzdelmeiben eleitől fogva végig első nagyságu tényezőnek lennie, és mindig az első sorban küzdők közt állania, valahányszor azt bármily nemes czél, haza, nemzetiség, tudomány s iskolák ügye, szinüvészet, népnevelés, vagy a nagy emberek emléke iránti kegyelet szentsége kivánta.

Ezért kell jelenben is a szabad városnak, miután már pár virágzó tudományos intézettel főiskolával, s gazdasági felsőbb tanodával dicsekedhetik, az ujabbkori tudományos miveltség csarnokának egy teljes és fő reáliskolának is alapitójává lenni. És pedig Debreczenben, a magyar alföld legnagyobb magyar városában van szükségkép helye ez intézetnek, nemcsak azért, hogy ez itt s vidéken terjeszsze azon ismereteket, melyek által a leendő polgár, felsőbb iparos, kereskedő s gazda általánosan kimivelje magát; hanem főleg azért, hogy Debreczenbe állittatván egy ilyen fel, az a város ősmagyar jelleméhez képest, szivvel, lélekkel tiszta magyar leend. Jelen korunkban ugyanis, midőn látjuk, hogy még Magyarország fővárosa is elnémetesedhetik, s igy a légkörében eső intézetek is kisebb nagyobb mértékben tüdejökbe szivhatják az elnémetesedés ragályát; miután, kezeinket szíveinkre téve, hála istennek! elmondhatjuk, hogy Debreczen ősmagyar lakosságának egészséges véralkata ment, örökre ment ilyen nemzeti elbetegeskedéstől: e tiszta magyar jellemü város van hivatva arra, hogy a kebelében fel-... által az ujabbkori tudo-... romlatlan és tiszta magyar szellemben terjeszsze. Igy fog innen kiindulhatni jelenben is egy ujabb, a régibbekhez méltó nagyszerü szellemi mozgalom, a magasabb iparnak, a kereskedésnek s polgári magasabb miveltségnek tiszta magyar nyelven nyilatkozó romlatlan ősmagyar jellemü mozgalma, melynek innen elterjedése s hazánkban közönségessé tétele nemzeti létünk érdekében is szükséges. Mert miután csak azon nemzet igazán önálló s független, melynek tudományossága, ipara, kereskedése, gazdászata, szóval minden szellemi és anyagi vagyona megtartja, megőrzi magán a nemzeti typust; s miután ez igy van az angol, német s minden önálló népnél: ezt kivánja, követeli tőlünk nemzeti önfenmaradásunk meggondolása, hogy nekünk is nemzeti létünk s annak minden nyilatkozata magán hordja a nemzeti jellem és szellem ősmagyar bélyegét, s hogy ez igy legyen, s hogy ennek emlékét, a latin költő szerint; „monumentum aere perennius“ át, Debreczen városa részére jegyezze fel egy kor a történetirás, — ez a nemes város közgyülésének csak egy légyen szavától függ.

— **A Neue Freie Presse** szept. 8-diki lapjának „Magyar fusióálmok“ czimü czikkének következő tételeire: „Magyarország állásának minden megszilárdulása a birodalommal szemben, a birodalom innenső felének pénzügyi és politikai kizsákmányolása a tulsó fél által. Ha mi megengedjük, hogy Magyarország törvényhozó tényezői hozzájáruljanak Ghyczy javaslataihoz, akkor nemcsak lehetővé teszszük szomszédainknak, hogy minden időben létesithessék a personál-uniót, hanem még arra is kötelezzük magunkat, hogy a jelenlegi szerződés lejártáig pénz- és hadi erőnkkel védjük és támogassuk a magyar nagy állam felépitését. Ezen eshetőséggel szemben jobban szeretjük, ha a personál unió azonnal létesül. Akkor erőnket saját fejlődésünkre fordithatnók, nem kellene azt magyar czélokra pazarolnunk, és egyuttal megszabadulnánk a megfogható versengésből eredő számos különbözéstől. A Magyarországgal való „együtt“-ért türelmesen meghozzuk az áldozatokat; az „egymás mellet“-re egy krajczárunk sincs.“ E megjegyzésünk van, hogy:

1-ször. Magyarország megszilárdulásából mi Ausztriának nem kizsákmányolását látjuk, hanem azon általa jelzett felelmet, mely szerint az Ausztria által a már kizsákmányolt Magyarország nem lenne többé számára tárház, melyből ezerféle uton zsákmányolhassa ki ennek sok nélkülözés mellett kuporgatott fillérei-ből eredő milliókat.

2. Ha a personál unio létrejönne is: abból nem az következnék, hogy pénzzel egymást segitni kényszeritsük; mert mindenik fél utalva lenne, maga ügyeit oly segély igénybe vételével fedezni, a milyet maga részére nézve kényelmesnek és czélszerünek lát. A védelmet illetőleg pedig Ausztria épen ugy kivan tétetve a védelem eshetőségeinek mint Magyarország; Ausztria Magyarország támogatása nélkül épen oly kevéssé állhatna meg, mint Magyarország Ausztria nélkül. Azért a kölcsönös védelemre mulhatlan szükségünk levén, igen helyesen van a dynasta ugyanazonságában álló elválhatlan kapocs. Mirenézve Magyarország mint mindig ezelőtt, ugy ezután is legalább oly arányban mint Ausztria, teljes erejével álland királya parancsaira készen.

3. A Magyarországgal „együtt“-ért ajánlott áldozathozatalt és az „egymásmellett“-re egy krajczár sincs-et oda magya rázzuk, hogy: mig Magyarországot a kiaknázásra sikeresnek látják odaát: addig hiven mondják azt hozzájok tartozónak, s mint ilyet a világ előtt óltalmazni hajlandóknak mutatják magukat; de ha a kiaknázás módja megszünik, vagy ha az másként is sikertelen volna: eldobatik.

Ha ez főrugója az „együtt“-nek: mi is azt mondjuk: jobb most, mint később jön a personal unio.

*) Nem hallgathatjuk azonban itt el az annyi sok jót tenni szokott István-gőzmalom társulat és nemes város kegyes alapitványai által létre jött főiskolai polgári iskolát, melynél mind Szabó Lajos, — mind a nevét annyi nemes tettel megörökitett Csanak Józsefnek kitünő érdemeik vannak, s mely polgári iskola szerveztetett legujabban által alreáltanodává. —

Visszapillantás a nagyváradi országos dalünnepélyre.

A megjelenésre jelentkezett dalegyletek 730 dalár által voltak az ünnepélyen képviselve, kik N. Várad városa szivességéből jól, rosszul elszállásoltattak. A menet szept. 5 én d. u. az indóháztól a Fekete sas czimü szálodáig az egyletek kibontott szebbnél szebb zászlóikkal imposansnak volt mondható. Az nap este az ismerkedési vacsora nem ütött ki kielégitőleg, minek oka leginkább abban rejlett, mert a dalárok az ut fáradalmaitól örömestebb pi-... dalversenyről nem szükséges szólanunk, eléggé ismeretes az a nagy közönség előtt; csakis annyit jegyzünk meg, hogy a pesti intendans szükkeblüsége minden jelenlevő keblében méltó bosszankodást idézett elő; azt a pár napot bizony a méltóságos báró ur ki tudta volna egyenliteni, ha a nemzeti szinháztól — mely nem övé, de a nemzeté, egy pár jóravaló tagot az országos ünnepélyre igérete szerint elbocsátani kegyeskedik. A szintér minden zugában megtelt. Nem ugy a másnap délben improvisált hangversenyen, mely üres padok előtt ment végbe.

A versenyelőadás is meghozta nagy közönségét, mely daczára annak, hogy a nehéz versenydarab épen nem dallamos, s 8 or egymásután hallva elég unalmassá válhatott, — egész érdekkel hallgatta végig a versenyt, s kifejezést adott tetszésének. Nem hallgathatjuk itt el a felsőbb regiokból alánézők nagy részének várakozásban türelmetlenségét, s diszközönséghez épen nem illő zajosan kifakadó tombolását. Nyolcz dalegylet kelt versenyre. Sorshuzás utján az elsőség a pécsinek jutott, a küzdtéren többször diadalmat aratott egylet zajos tetszéssel fogadtatott. Az egész előadás kellő precisióval történt, a végütenyig, hol a versenydarab alatt különben is nagyon igénybe vett első tenorok kettejének hangja megcsuklott, s a müértők sajnálatát vonta maga után. Második versenyző a nagykállói volt; — nem kritizáljuk, alól állott minden birálaton. — Ezt követte az ungvári dalárda, gyönyörü erőteljes bassusával, melylyel gyönge tenorja távolról sem mérkőzhetett, előadása jó, de kevés szinezettel. — Utána a kolozsvári dalkör következett, ha jól emlékszünk, száma a törvényes 32 t is meghaladta, a tenorok közt, mondják — a szinháztól is volt egy pár; erőteljes kara nagy effectust csinált, s a közönségnek nagyon tetszett. — Ezen erős férfikar után, a debreczeni dalegylet számára erőre kisebb énekkarral lépett sikra; nem tévedünk, mert nemcsak mi állitjuk, de számos müértőtől hallottuk, hogy a versenydarab szellemi felfogása, az előadás részletes s helyes szinezése egyik dalkarnak sem sikerült jobban, mint a debreczeninek, de mondjuk meg más részről, hogy az utolsó ütenyekben a tenorok nem voltak már képesek a kellő erőt a fortissimóban kifejteni, s e pár üteny miatt az egésznek hatása is csökkent. Utána a kolozsvári „Hilaria“ lépett fel, a szokásos félkör helyett egyenes vonalban; — darab végén ez is elvesztette minden erejét, Jacobi karmester a szinpad seust.kájával rég óta ismerős. — A h.-m.-vásárhelyi ifjusági dalkört csak sajnálni tudtuk, mert szép erővel rendelkezett, de karmesterök téves felfogása élvezhetlenné tette az előadást. A versenyt az edzett pesti nemzeti dalkör rekeszté be. Huber Károly tapasztalt vezér vezetése alatt. Kétséget sem szenved, hogy bár e dalkar hanganyagja nem bir kedves csengéssel, de a routine, régi gyakorlat, sinórral szabályozott összevágó előadás megtették a hatást, mi szünni nem akaró tapsviharban tört ki, s csak a birálók tiltakozásán mult, hogy a darabot a közönség kivánatára ismételni nem lehetett. Ha szabad próbai hasonlattal élnünk, a hanganyag és az előadás nekünk ugy tünt fel, mint midőn állott kelméből a szabó müvész keze elegans szalonrokkot állit elő. A közönség a dijakat a pesti, kolozsvári és pécsi dalegyletnek volt hajlandó nyujtani, de a publikum nem jury, ennek más szempontokból kell hozni itéleteit. — Majd rá térünk!

A Rhédey kertizléssel és ügyesen fel állitott s a legjobb akustikával biró dalcsarnok elé többezer néző és hallgató csoportosult, — gyönyörü közönség! — de az összelőadások is méltók voltak e közönségre. Legjobban gyujtott Tóth Kálmán „Szabadság dala“ Huber K által zenére téve. Itt már nem volt tiltakozó jury, s a darabot, melyet a zeneszerző maga vezényelt — általános kivánatra ismételni kellett. Kár, hogy a müködők csoportja minden egyes darab előadása után gyérült, s a hallgatók közé vegyült. Azt is sajnáltuk, hogy a Nagyváradon állomásozó gyalog sorezred kitünő zenekara, mely exact előadásával az énekkarok közeit tölté ki, a dalcsarnok mellett foglalt állást, honnan a hangok összpontositva juthattak volna hallérzékeinkhez. Node ez is a rendezés egyik hiánya volt, másik, és legnagyobb hiány pedig az volt, hogy átalános programm nem előre, hanem csaknem utólagosan osztatott ki, s csak ugy naponkint jutott tudomásunkra, mi fog történni az nap.

A tánczvigalom a fekete sas derék termében nem felelt meg a kivánalomnak. Előre hallottuk váradi előkelő hölgyektől, hogy az csak olyan redout-féle vigalom lesz. Sajnálatos, hogy épen a váradi elokelő hölgyvilág nem akarta bemutatni a messzevidékről egybesereglett nagyszámu ifjuságnak, minő bájakkal bir rendelkezni Terpsichore vig templomában is; — valóban nem nagy fogalmat vihettek vissza szölővárosaikba Nagyvárad vendégei a váradi szépek kellemei s előzékenységeiről.

... magyar dalaregyesület közgyüléseiről is, de e közgyülés minden rendes tudtuladás nélkül háromszor is félbeszakitva s ismét folytatva oly chaotikus volt, hogy annak némi rendszerbe illesztését csak is a közgyülés jegyzője lesz képes eszközölni. Csak egyes epizódokat vagyunk képesek kiemelni. Közgyülési elnök nem választatott, hanem a daláregyesület választmányi elnökének ajánlatára, ugy szólván, kineveztetett, a jegyzővel együtt; az ajánló elnök nem mindig vevén részt a közgyülésen, a tárgyalások nem vezettettek kellő rendszerrel; — a pesti ünnepély számadása alakilag nem levén jól összeállitva, nem volt felülvizsgálható; annyit mégis kivettünk belőle, hogy még most is van vagy 9—10 ezer frt hiány fedezetlenül. Hogy e hiányt — ha a váradi ünnepély jövedelme nem elég, kik fogják megtériteni, — Pest városa és a daláregyesület tagjai, vagy választmánya? erről határozat — tudtunkra legalább — nem hozatott. Legtöbb idő elpocsékoltatott a Zenészeti lapok létkérdése fölött. Az egész egyesületi évi költségvetése mintegy 4000 frt, ebből a lapok szerkesztősége, nyomda, papir, bélyeg stb. mintegy 3456 frtot emésztenek fel, marad az egyesület egyéb szükségeire mintegy 544 frt. Sok szó után abban lőn megállapodás, hogy e lapok az egyletnek drága levén, azt tovább fenntartani nem áll az egyesület érdekében; ha életrevaló, megél magaban is. Hanem a titkárnak adassék 1200 frt, a pénztárnoknak 300 frt. E megállapodás után történt aztán a választás; elnökké ismét Királyi Pál, titkárrá ismét Ábrányi Kornél, pénztárnokká ismét Engesszer Mátyás választattak el. A közgyülésről a tagok egyenesen a vasutra ülvén, csak hallomásból tudjuk, hogy Királyi Pál az elnökéget ismét szives volt elvállalni, de hogy a titkárságot és pénztárnokságot az azokról véglegesen lemondottak ismét felvállalják-e, azt majd a később kezeinkhez jutandó jegyzőkönyvből tudhatjuk meg. Átalában megjegyezzük itt azon téves rendszert, hogy a közgyülés szakgatottan tartván, egy átalános átnézethez nem juthattunk, az előbbi közgyülés jegyzőkönyve nemhogy fel olvastatott volna, de ei sem készült, s igy a ki a mai ülésben volt jelen, nem tudta mi történt a tegnapin stb. A központi valasztmány megbizatott arra is, hogy az oly sok hiányban szenvedő alapszabályok módositása iránt kimeritő javaslatot készitsen. Ez uj alapszabályban jó lenne az elnöki teendők köze beigtatni, hogy a közgyülést mindig a választmány elnöke vezesse, ő tudhatja legjobban a dolgok menetelét. —

Hogy a dalegyletek jövőre is belépjenek-e a szövetségbe, szóba hozatott, s ellene nem szólt egy dalegyleti képviselő sem. Gyülésen kivül sokan beszéigették ugyan, hogy e dalegyleti egyesületnek semmi haszna, s csakis az egyes dalegyletek költségeit szaporitja; közgyülésen azonban az ellen nem szólalt fel senki; talán megbizatás hiányában. Mi azt hiszszük, hogy e tárgyat előbb az egyes dalegyletek közgyülésén kell tárgyalni, s az ott hazandott határozat lesz az irányadó.

A kolozsvári dalkör és Hilaria, a városi hatóság végzése felmutatása mellett kijelenték, hogy a jövő országos dalünnepély Kolozsvárott leend; — aztán pedig a kassaiak tartanak erre igényt.

Egy pár szót a juryről is.

Nagyon sokan óhajtották, hogy a diszes jutalomdijak a Rhédeykertben tartott összelőadások bevégezte után ott a diszes közönség előtt osztassanak ki; de a mint a birálók mondák, nem akartak rosz vért csinálni, s a kihirdetést az utolsó órára halasztani jobbnak látták. Csakugyan a szept. 9-én reggel 8 órakor tartott közgyülés végén hirdettetett ki a birálók itélete, mely nem volt eléggé indokolva. Az első a pesti nemzeti dalkörnek, a 2-ik a pécsi, a 3 dik kolozsvári dalkörnek itéltetett oda. Már egy megelőzött közgyülésen kimondatni akarták sokan, hogy a mennyiben a pesti dalkör e verseny darabot az esztergomival együttesen 1870-ben a Margit szigeten előadta, s arra épen a szerző Zimay László által tanittattak be, dijra egyik se bocsáttassék. Azonban a közgyülés a birálók kezét megkötni nem akarván, azt határozta, hogy az az illető egyletek felfogása és a birálók véleményétől tétessék függővé. Az esztergomi nem is versenyzett, a pesti jónak látta versenyezni a bizonyos győzelemért. Nagyon sokan azt hitték, hogy a pesti dalkör nem fogja elfogadni a jutalmat, ha neki itéltelnék is, — csalatkoztak, — elfogadta, s meg is itta vele az áldomást a vasuti indóháznál. Arról is volt szó, hogy nem gátolja e a dij oda itéltetését az, hogy a kolozsvári dalkör a 32 számnál többel lépett ki; s köztük szinházi tenoristákkal; nem tudjuk vette e ezt a jury tekintetbe. Végre az is közbeszéd tárgya volt, hogy a pécsi dalegylet karmesterének szabad volt-e a szerző akarata ellenére változtatást tenni a versenydarab tempóiban, s kelleténél nagyobb pihenő közöket tartani? lehet e dijat itelni oly egyletnek, melynek egy pár tagja a végütenyben valóságos gixert csinált? Ugy látszik, a jury mindezeken tultette magát, ... pécsi dalárda hirneves egylet, kicsi-... ségekkel nem kell bibelődni. Közbe legyen mondva, egy birálótag beismerte előttünk a hangmegcsuklást a végső ütenynél, de azzal mentette magát, miszerint azt mondták, hogy annak ugy kellett lenni. Tisztelettel hajlunk meg az érdekes jury tag előtt.

Még csak azt emlitjük meg, hogy a pesti rendező urak a bár nagyobb, de roszabb dalcsarnokot a mint tudjuk 16 000 a váradiak pedig a bár kisebb, de izlésteljesebb csarnokot 3600 ftért állitották ki. Nem jó lenne e jövőre, ha a központ legfelebb a szellemiekbe avatkoznék s bizná az anyagiakat azon dalegylet és városra, mely az ellátás, s rendezés és kiállitás költségeit ugy is magára vállalni szives leend. Megvalljuk, igen jellemzetes az, hogy a dalegyletek Pestre jelenkeztek, Pestről hivattattak meg, s utoljára is N Várad városa által láttattak el minden szükségessel. Egy kissé kevesebb centralisatiót s kevesebb költekezést.

Egy jelenvolt.

— **Petőfi születéshelyére** vonatkozólag a lapokban s nyilvánosság terén megindult mozgalom, ugy látszik, ez idő szerint elvégre eldönti e vitás kérdést. A „P. N.“ közli Petőfi keresztatyjának, elaggott Martiny Károlynak, Szécsényben hitelesen fölvett vallomását, a melyben ez határozottan Kis-Kőröst állitja a nagy költő születéshelyének. A vallomás érdekesebb pontjai a következők: Petofi szüleit ugy ismertem. hogy akkor atyám Maglódon volt lelkész, Petrovics István pedig ugyanott volt székálló, Petőfi Sándornak édes anyja pedig ekkor nálunk szolgált; itt ismerkedtek meg egymással, mely ismeretség folytán Aszódon később egybe is keltek. Hogy hány gyermekük volt ezen házasságból, azt én nem tudom; én csak Sándort ismertem, de ugy gondolom nem is volt több gyermekük, mint Sándor és István; ezen utóbbit én nem ismertem. Sándornak ən keresztatyja voltam, mint azon idő szerint mezőberényi tanuló; keresztanyja pedig az én testvérnén m: Martiny Ludovika, Zmeskal Kálmánnénak édes anyja volt. Volt még kivülünk több keresztszüleje is, mintegy hatan, de ezek közül kettőre emlékezem, az egyik Dimkó János mészáros, a másik Viczián János, gazdag földmives volt. — Petőfi Sándor született Kis-Kőrösön, 1823 ik évben, január hó első napján; ugyanott kereszteltetett meg atyám, Martiny Mihály helybeli evangelikus lelkész által. A házat, melyben született, a helyszinén talán meg tudnám mutatni, de jelenleg csak annyit mondhatok, hogy az a piacz közelében egy kis mellékutczában feküdt, a piaczról is látható volt; különben azon házat Petrovics csupán haszonbérbe birta, s ugy emlékszem, hogy az igen kisszerü náddal fedett ház volt, s a mennyire vissza tudok emlékezni, valami Makovinyi nevezetü borbély mesterember tulajdona volt. Tájékozásul annyit mondhatok, hogy a kérdéses épület, hol Petőfi Sándor született, a nagy vendéglő s mészárszék épület közelében esett; a városháza szintén közel volt e házhoz, onnan azonban nem lehete látni ezt; mivel az épen emlitett vendéglőépület akadályozá a kilátást; a városházától tekintve e kérdéses házat — a mint emlékezem balra nyugati irányban állott. Petőfi gyermekkorában igen gyakran tartózkodott nálunk. Az első oktatást Félegyházán nyerte, mert mintegy három éves lehetett a fiu, midőn atyja Félegyházára költözött; ott sem lakott azonban sokáig, általment Szabadszállásra, a honnan én, 12 éves korában látván, hogy a fiuban szép tehetség rejlik, atyjának ellenzése daczára, mivel a fiu engem különben is igen szeretett, s annyira ragaszkodott hozzám, hogy az atya tiltakozása ellenére is szabad idejének legnagyobb részét nálunk töltötte, Aszódra elvittem az ottani algymnasiumba, hol Koreny nevü tanár volt oktatója. Itt valami özv. Neumannénál volt szállása. —

UJDONSÁGOK.

* **A „Tisza“** biztositó és jelzálog bank eddig felállitott ügynökeinek száma haladja az ezerkétszázat. Ha meggondoljuk, hogy ez alig 3 heti munka eredménye, nemcsak kielégitőnek, hanem kitünőnek is mondhatjuk az e tárgybeli eljárás sikerét. A biztositások már nagy mérvben megindultak. A jelzálogüzlet megindítása iránti sürgetések pedig oly gyakoriak, hogy óhajtandó volna azt mielébb meg kezdeni.

* **Iskolaügyi jelentés.** A debreczeni ref. főtanodában az uj tanév okt. 10 én nyilik meg; ezt előzőleg okt. 1—3 a pót és javitó vizsgák, okt. 1—8 a beiratások tartatnak. Egyszersmind a tanulóknak tudomására juttatik, hogy a tandij jövőre következő leend: a gymnasium négy alsó osztályában 4, az V. és VI. osztályban 6, a VII és VIII. osztályban (1 ső és 2 od évi bölcsészeti tanfolyamban) a jótéteményesekre nézve 4, a nem jótéteményesekre 8, III ik évi bolcsészeti, valamint a jogi és hittani szakok hallgatóira nézve a jótéteményeseknél 5. a nem jótéteményeseknél 10 ft. mindenik félévben. Debreczen. 1872. szept. 3. A főtanodai igazgatóság.

* **A férfi és női szabók** az uj ipartörvény értelmében szinte átalakultak iparos társulattá; elnökül Boda János, alelnökül P. Szabó József, pénztárnokul Adler Adolf, jegyzőül Püspöki Lajos választatott meg.

* **Felsőbb leánynöveldék** számára Biki Károly helybeli ref. segédlelkész „Erkölcstant“ irt, s az jó nevü könyvárusunk Telegdi Lajos kiadásában fog megjelenni. A könyv már sajtó alatt van, s előre is ajánljuk az illető növeldetulajdonosok figyelmébe.

* **Szivos Mihály**, Szoboszló város egyik néh. ref. lelkésze, az egyház, és a társadalmi elet egyik jeles tehetségekkel felruházott vezérférfia — emlékezetét az alsó szabolcsi és hajdusági ref. egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyvileg is megörökité; a derék férfiu, mint egyházmegyei tanácsbiró és penztárnok bizonyára megérdemelte, hogy kortársai ily nemes elismeréssel adózzanak fenkölt szellemének!

* **A dal és zeneegylet** az idő rövidsége miatt nem holnap, hanem az ez után következő vasárnap, e hó 22 én estve tartja meg hangversenyét, mégpedig tánczvigalommal egybekötve. Előre is felhivjuk es estvére a közönség figyelmét annyival inkább, mivel a közelebbi orsz. dalversenyre kitüzött darabot is ekkor fogják eloadni derék daláraink.

* **Az iparosok bankja** felállitása tárgyában holnap délelőtt 10 órára értekezlet fog tartatni a meghivottak részéről a városház nagy tanácstermében.

* **Siegenfeld Zsófia kisasszony** zongoraművésznő hangversenye Varsóból való müutazása alatt, több helybeli urhölgy és mübarát szives közremüködése mellett tartatik, ma

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Második rész.

(Folytatás.)

Másnap a roszul lét még mindig tartott, és a grófnő ekkor Melczert csepekkei és herbatheával a beteghez küldé, s kitől megkérdezteté, valjon nem kivánna-e orvosi segélyt; Arthur azonban mindenre ami szent kérte Melcert, csak engedjék magára, minden jobban lesz, csak egyszer kialhassa magát.

Alig távozott Melcer, Arthur nagy sebten kiugrott ágyából és az ajtót elreteszelte, az ablakhoz ment, annak függönyeit lebocsátá és aztán ott őrködött lázas szivvel soká, nagyon soká.

Már egy egész órán keresztül állott lelkedve az ablak függöny redői mögött, és ez egész idő alatt néhány ácsorgó fel s alá járó szolgán kivül senkit sem látott az udvaron, egy neufunlandi és aztán egy macska is átlépegettek ablaka előtt, de annak alakjából kit ugy szeretett volna látni, még csak egy kis öltöny rendőt, egy árva kis szalagot, egy fürtöcskét sem pillanthatott meg.

Arthur valamit mormogott fogai között. — Nem akarok oly hátrányosan itélni felette, nem tartom ama szót átokszerünek; de mégis megállapodásra nem jöhetek. A katona urak birnak, annyi bizonyos, rosz tulajdonokkal.

— És képesek volnának azon tromfra, hogy a toronyszobába fel ne menjenek, gondolá. Ha ezt csakugyan megtennék, ugy képes volnék ezt a bagoly fészket levegőbe repiteni. De hát mit is érne, még tovább is a beteget játszani, és az embernek magát. . . . Óh! ez ő.

Egy pillanat alatt Arthur eltünt az ablaktól és pár percz mulva rendben volt öltözéke.

Friggának sok apró sajátsága volt, melyeken gyermekkora óta csüggött. Igy például a legjobban fentartott tornyok egyikében összegyüjté mindazokat a régi butorokat, melyek nem tartoztak a magánlakáshoz s azokkal egy szobát tökéletesen bebutorozott volt.

E szobában naponkint egy egy órót szokott tölteni és pedig vagy rajzolt vagy merengett, vagy összerakta növény, ásvány- kagyló vagy ritkaság gyüjteményét, melyeket a nyolczszegletü teremben tartott, mely télen át fütetlen maradt.

E terem ablakából nagy kilátás nyilt s az embernek rajongónak sem kellett lenni a végre, hogy e helyen némi képzelő tehetséggel a régmult időkbe visszahelyezettnek képzelje magát, Frigga gyakran, ha kitekintett a nagy meszszeségbe azt hivé, hogy a tündérek egyikének hallja szavát a közeli hegyekből.

A lépcsők, melyek Frigga e szentélyébez vezettek nehezen voltak megmászhatók s itt ott veszedelmesek is. A melyek tölebb vezettek, azok meg épen oly roszak, hogy a vakmerő Friggán kivül nem igen mert más azokra rálépni. Frigga azonban gyakran fel-fel mászott a toronyba s rendesen annak, a ki legelőször volt vendégkép Ljungbron, bucsura kellett mennie Friggával a kis toronyba.

Arthur is tett ily sétát, még pedig szivesen, mert hisz Frigga társaságában volt.

Féióra mulva, miután Frigga a torony felé szaladt, az ablaknál állva találjuk. Kitekintett a nagy meszszeségbe és gondolkozott. Hogy kire, vagy mire gondolt, azt nem tudjuk, de azt hiszszük, hogy valami várkisasszony, vagy valami fiatal lovag, vagy talán épen valami beteg fiatal ember volt eszében.

Elég az ahoz, hogy Frigga mozdulatlanul állt az ablaknál, fejét az ablakfához hajtva. Meglehetős sokáig merengett igy, midőn egyszerre tompa zaj hallatszott a toronyból lefelé. Mintha valami legördült volna. A zaj mind inkább közeledett, végre valami az ajtó elé zuhant. Frigga figyelmesen hallgatózott a szokatlan zajra, a félelmet azonban nem ismerte, Ezt az érzést méltatlannak tartotta volna a nemesember leányához. Az ajtóhoz sietett s föltárta. Egy nagy kő feküdt a küszöb előtt.

— Megfoghatlan, — gondolá Frigga — hogy e kő magától zuhant le.

Ugyanabban a pillanatban serczegő zaj hallatszott felülről.

— Van itt valaki? — kérdé Frigga. — Mire érthetlen mormogás hallatszott válaszkép.

Frigga első gondolata az volt, hogy valaki fölment a toronyba, a ki nem ismeri ugy az ingadozó lépcsőt mint ő s ennek következtében zajt szenvedett.

Frigga meg sem gondolá, hogy egymagában van, hanem fölsietett a lépcsőn és csak hamar a felső toronyszobában termett. Itt megállt, mert egy emberi alakot látott összezsugorödva a lépcsőn. A fölötte gyönge világnál Frigga csak körvonalait láthatá ez alaknak. A férfi kezeibe rejtette arczát.

— Kicsoda ön s hogy jutott ide? — kérdé Frigga, — kinek csak most jutott eszébe, hogy a kastély e része el van hagyatva, és hogy talán valami csavargóval van dolga, ki a toronyba lopózott. A kérdezett mozdulatlan és néma maradt.

— Nem hallja, hogy valaki szól önhöz? — kérdi Frigga, — de már kevésbé határozott hangon, mint azelőtt.

— Egy mély sohaj volt a válasz.

Frigga már némileg megszokva a homályt, most látta, hogy ez ember nem rongyos. E fölfedezés némileg megnyugtatta.

— Mikép jött ön ide? Kárt szenvedett? S miért nem felel?

Mormogó szavakat lehetett hallani, de Frigga nem érté azokat.

— A szolgák közől kell valakit idehivnom, — gondolá. Ez ember vagy nagyon beteg, vagy megtébolyodott.

Mozdulatot tett, mintha a lépcsőn le akarna menni, de ugyanabban a pillanatban egy kéz megfogta karját s egy tompa hang igy szólt:

— Megállj, ne mozdulj, ne kiálts segitség után, különben letaszitlak a lépcsőn magammal együtt.

Frigga önkéntelen remegett egy pillanatig, de csakhamar visszanyerve erejét egész nyugodtan mondá:

— Nem tudom, hogy kicsoda ön, de ha az a szándéka, hogy megijeszszen . . . . .

— Akkor sikerült — kiáltá egy vidám hang.

(Folyt. következik.)

én csak Sándort ismertem, de ugy gondolom nem is volt több gyermekük, mint Sándor és István: ezen utóbbit én nem ismertem. Sándornak én keresztatyja voltam, mint azon idő szerint mezőberényi tanuló; keresztanyja pedig az én testvérném m: Martiny Ludovika. Zmeskal Kalmánnénak édes anyja volt. Volt még kivülünk több keresztszüleje is, mintegy hatan, de ezek közül kettőre emlékezem, az egyik Dimkó János mészáros, a másik Viczián János, gazdag földmives volt. — Petőfi Sándor született Kis-Kőrösön, 1823 ik évben, január hó első napján; ugyanott kereszteltetett meg atyám, Martiny Mihály helybeli evangelikus lelkész által. A házat, melyben született, a helyszinén talán meg tudnám mutatni, de jelenleg csak annyit mondhatok, hogy az a piacz közelében egy kis mellékutczában feküdt, a piaczról is látható volt; különben azon házat Petrovics csupán haszonbérbe birta, s ugy emlékszem, hogy az igen kisszerü náddal fedett ház volt, s a mennyire vissza tudok emlékezni, valami Makovinyi nevezetü borbély mesterember tulajdona volt. Tájékozásul annyit mondhatok, hogy a kérdéses épület, hol Petőfi Sándor született, a nagy vendéglő s mészárszék épület közelében esett; a városháza szintén közel volt a házhoz, onnan azonban nem lehete látni ezt; mivel az épen emlitett vendéglőépület akadályozá a kilátást; a városházától tekintve e kérdéses házat — a mint emlékezem balra nyugati irányban állott. Petőfi gyermekkorában igen gyakran tartózkodott nálunk. Az első oktatást Félegykázán nyerte, mert mintegy három éves lehetett a fiu, midőn atyja Félegyházára költözött; ott sem lakott azonban sokáig, általment Szabadszállásra, a honnan én, 12 éves korában látván, hogy a fiuban szép tehetség rejlik, atyjának ellenzése daczára, mivel a fiu engem különben is igen szeretett, s annyira ragaszkodott hozzám, hogy az atya tiltakozása ellenére is szabad idejének legnagyobb részét nálunk töltötte, Aszódra elvittem az ottani algymnasiumba, hol Koreny nevü tanár volt oktatója. Itt valami özv. Neumannénál volt szállása. —

UJDONSÁGOK.

* A „Tisza" biztositó és jelzálog bank eddig felállitott ügynökeinek száma haladja az ezer kétszázat. Ha meggondoljuk, hogy ez alig 3 heti munka eredménye, nemcsak kielégitőnek, hanem kitünőnek is mondhatjuk az e tárgybeli eljárás sikerét. A biztositások már nagy mérvben megindultak. A jelzálogüzlet megindítása iránti sürgetések pedig oly gyakoriak, hogy óhajtandó volna azt mielébb meg kezdeni.

* **Iskolaügyi jelentés.** A debreczeni ref. főtanodában az uj tanév okt. 10 én nyilik meg; ezt előzőleg okt. 1—3 a pót és javitó vizsgák, okt. 1—8 a beiratások tartatnak. Egyszermind a tanulóknak tudomására juttatik, hogy a tandij jövőre következő leend: a gymnasium négy alsó osztályában 4, az V. és VI. osztályban 6, a VII és VIII. osztályban 1 ső és 2 ik évi bölcsészeti tanfolyamban) a jótéteményesekre nézve 4, a nem jótéteményesekre 8, III ik évi bölcsészeti, valamint a jogi és hittani szakok hallgatóira nézve a jótéteményeseknél 5, a nem jótéteményeseknél 10 ft. minden félévben. Debreczen, 1872. szept. 3. A főtanodai igazgatóság.

* **A ferfi és női szabók** az uj ipartörvény értelmében szinte átalakultak iparos társulattá; elnökül Boda János, alelnökül P. Szabó József pénztárnokul Adler Adolf, jegyzőül Püspöki Lajos választatott meg.

* **Felsőbb leánynöveldék** számára Biki Károly helybeli ref. segédlelkész „Erkölcstant" irt, s az jó nevü könyvárusunk Telegdi Lajos kiadásában fog megjelenni. A könyv már sajtó alatt van, s előre is ajánljuk az illető növeldetulajdonosok figyelmébe.

* **Szivos Mihal**, Szoboszló város egyik n. h. ref. lelkésze, az egyház, és a társadalmi élet egyik jeles tehetségekkel felruházott vezérférfia — emlékezetet az alsó szabolcsi és hajdusági ref. egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyvileg is megörökité; a derék férfiu, mint egyházmegyei tanácsbiró és pénztárnok bizonyára megérdemelte, hogy kortársai ily nemes elismeréssel adózzanak fenkölt szellemének!

* **A dal és zeneegylet** az idő rövidsége miatt nem holnap, hanem az ez után következő vasárnap, e hó 22 én estve tartja meg hangversenyét, mégpedig tánczvigalommal egybekötve. Előre is felhivjuk es estvére a közönség figyelmét annyival inkább mivel a közelebbi orsz. dalversenyre kitüzött darabot is ekkor fogják eloadni derék dalaraink.

* **Az iparosok bankja** felállitása tárgyában holnap délelőtt 10 órára értekezlet fog tartatni a meghivottak részéről a városház nagy tanácstermében.

* **Siegenfeld Zsófia kisasszony** zongoraművésznő hangversenye Varsóból való műutazása alatt, több helybeli nőhölgy és műbarát szives közreműködése mellett tartatik, ma

---

— Egy mély sohaj volt a válasz.

Frigga már némileg megszokva a homályt, most látta, hogy ez ember nem rongyos. E fölfedezés némileg megnyugtatta.

— Mikép jött ön ide? Kárt szenvedett? S miért nem felel?

Mormogó szavakat lehetett hallani, de Frigga nem érté azokat.

— A szolgák közől kell valakit idehivnom, — gondolá. Ez ember vagy nagyon beteg, vagy megtebolyodott.

Mozdulatot tett, mintha a lépcsőn le akarna menni, de ugyanabban a pillanatban egy kéz megfogta karját s egy tompa hang igy szólt:

— Megállj, ne mozdulj, ne kiálts segitség után, különben letaszitlak a lépcsőn magammal együtt.

Frigga önkénytelen remegett egy pillanatig, de csakhamar visszanyerve erejét egészen nyugodtan mondá

— Nem tudom, hogy kicsoda ön, de ha az a szándéka, hogy megijeszszen . . . . .

— Akkor sikerült — kiáltá egy vidám hang.

(Folyt. következik.)

---

estve 7½ órakor a helybeli zenede-egylet nagy termében. Müsorozat: 1. Nagy verseny, G moll ból Mendelssohn Bartholdi; előadja a hangversenyzőnő. 2. Venetia barcarola. Sigelli. — Eékli Heine Vilmos ur. 3. a) Chant polonaise, Chopin Frl. b) A vadászat, Heller Stefen; előadva a hangversenyzőnő által. 4. Dallam. Előadva a helybeli dalárda által. 5. a) Keringő Arditi. b) Magyar dal, előadva Jakobovics k. a. által. 6. Induló, Wagner „Tannhäuser" czimü müve után Liszt Ferencz. — Előadja hangversenyzőnő. Belépti jegyek 1 forintjával válthatók Telegdi K. Lajos és ifju Csáthy Károly urak könyvkereskedésében, és estve a pénztárnál. A müsorozatban jelölt t. hölgyek és urak szivességből müködnek közre.

* **A biharmegyei** lótenyésztési jutalomdijak kiosztása N.-Váradon nem e hó 17-én, hanem 24 én lesz. A bejelentések folyó hó 22 ig Juhász Gyulánál mint a biharmegyei gazdasági egylet titkáránál eszközlendők; a pályázásra bejelentendő lovak is a város ujvárosi majorjába már e hó 23 án estvére beállitandók.

* **Szegény kis-jutcza!** Valóban különös dolog az, hogy ez utczára semmi nemü tekintetben nincs gond forditva. A szépészeti bizottság nem ügyel rá, a rendőrség közegei pedig nem is járnak arra. Közelebbről azt a panaszt veszszük onnan, még pedig biztos forrásból, hogy ott az utcza éjjelenként valóságos tivornyahely, a lárma határtalan, épen mintha Árkádiában élne az ember; mióta az utcza elejéről a katonák eltávoztak, az óta éji renden van a zaj, mely a békés polgárok nyugalmát zavarja. A kisujutczaiaknak tehát nincs egyéb kérelmök a rendőrséghez, minthogy — szabaditsa meg őket az éjjeli gonoszoktól.

* **A czipészek** már elkésziték alapszabályaikat, melynek értelmében iparos társulattá akarnak alakulni; azonban meg kell vallani, nincs köszönet benne. Volna e társulatnak 30 tagja, ebből 15 tisztviselő, s az alapszabályok értelmében érvényes határozat hozatalára legalább 20 r. tag jelenléte szükséges. Van abban még több ily képtelen dolog. Ajánlandó, hogy más társulat több figyelmet forditson alapszabályaira.

* **Nagy városiasodunk.** Közelebbről oly panasz merült fel, hogy a távirdai igazgatóság nem tud kapni szállást, s ezért el kell neki menni — Kassara. Mint értesülünk, már ott vettek is ki házat. Igy az igazgatósági állomás előnyeitől megfosztatunk. Nem tudjuk, ez volt-é a valódi indok az eltávozásra, de azt hiszszük, hogy 4000 s nehány ftért Debreczenben is lehetett volna kapni „becsületes" szállást. Az igazgatóság átköltözéséről már hivatalosan is értesittettünk.

* **A kéjutazók száma** nagyon megfogyott. Városunkból többen szándékoztak a természetvizsgálók mehádiai nagy gyülésére elrándulni, főkép azért, hogy a konstantinápolyi kirándulásban is részt vegyenek, de tegnap előtt csak alig 3—4 en mentek el a mindenesetre élvezetesnek igérkező utra.

* **Az első szüret** a köntöskertben tegnap tartatott meg; az eredmény — a bor — mennyiség tekintetében nem igen felelt meg a várakozásnak, azonban minőség tekintetében nem lehet arra semmi panasz.

* **Katonai hir.** A 8 ik dzsidásezred az összpontositás után Debreczenből Nagyváradra, és a 10 ik számu dzsidásezred Nagy Károlyból Debreczenbe fog áthelyeztetni.

* **Szomoru dolog**, midőn valaki iránt kötelességének elmulasztásáért kell a törvény szigorát igénybe venni, de még szomorubb, midőn valaki illetlen magaviseletével ellenszegül a törvény közegeinek; közelebbről is egy ily polgár ügye került a törvényszék elé; az illető a legkiméletlenebbül bánt azokkal, kik tartozó kötelességének teljesitésére figyelmeztették.

* **A zsebmetszők** még most is járnak városunkban; a mult éjjel épen egy ily jó madarat csiptek el, ki már régen üzi mesterségét, de a törvényes hatalom kezeiből mindig ügyesen kisiklott. Most lépre került.

* **Nagy gondatlanság** kell ahoz, hogy valaki akkor is lakja házát, midőn az bedüléssel fenyeget, s az ilyet a rendőrségnek kell észrevenni. Közelebbről czeglédutczán történt ily eset, s a rendőrség természetesen azonnal lerontatta a veszélyes házat.

* **A közegésségügy** városunkban kezd javulni; a kórházak kezdenek néptelenebbé lenni; de még a gyermekek közt folytonosan mutatkoznak kórjelek.

* **Beküldetett.** A város külső részére is kérnénk egy kis figyelmet. A légszeszgyár mellett levő kut gödrös környéke azonnal meg szokott telni vizzel, mihelyt bármily kis esőzős van, s igy a kut olyankor hozzáférhetlen. Ha egyéb nem, az egésségi indokok is azt követelnék, hogy e gödrök behányattassanak. Szabad remélnünk? Többen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése szept. 12-én

Elnök: Bittó István. Kormány részről: Lónyay, Tisza, Pauler, Trefort, Szlávy voltak jelen.

Elnök jelenti, hogy Tisza Lajos két helyütt választatván meg, az orbai megbizatásról leköszön. Hoffmann Pál az adóbehajtások módozatai iránt több sopronymegyei község részéről kérvényt nyujt be.

Nikolics interpellálja a miniszterelnököt a karloviczi kongreszszus föloszlatása tárgyában. Kiadatik a miniszterelnöknek. — Györffy Gyula: Udvarhelyszék két képviselő választására van jogositva, ugy hogy a választók együttesen szavaznak mindakét képviselőre, mert a szék nincs fölosztva két kerületre. A szavazáskor a négy jelölt közül a balpárti Ugron Gábor kapott 4479, a szintén balpárti Orbán Balázs 4476, a jobboldaliak egyike Török Albert kapott 4379, s a másika id. gr. Bethlen János 4269 szavazatot. S bár ebből világosan kitünik, miszerint a balpárti jelöltek választattak meg, mindazáltal a választási elnök nem adta ki a megválasztott képviselőknek a jegyzőkönyvet. Inditványozza tehát, hogy utasittassék az udvarhelyszéki központi bizottság, hogy a f. é. julius 1-től 8-áig tartott választás jegyzőkönyvét haladék nélkül szolgáltassa ki az illető képviselőknek. Kinyomatni rendeltetik s szombatra napirendre tüzetik. (Az e tárgyban közlött csütörtöki táviratunk hibás volt. Szerk.)

Várady Gábor. Ha a tanintézeteknek a ház irományai nem küldetnének meg, hanem ezekért külön-külön folyamodás kivántatnék, ez esetben kéri az irományokat a m.-szigeti lyceum részére megküldetni. Ezenkivül szót emel azon hibák ellen, melyek az ülési jegyzőkönyvek körül tapasztalhatók, hogy t. i. nagyon késön készülnek el s tárgymutatóval nincsenek ellátva. Elnök: A ház irományait azon intézeteknek, melyek eddig kapták, ezután is megküldi. A többi iránt pedig intézkedni fog.

Fölolvastatik a bizottságokba választottak névsora a deákpárti kijelölés szerint, csakhogy a naplóbiráló bizottságba P. Szathmáry Károly is beválasztatott.

A bizottságok föleskettettek.

A tegnapi szavazás eredménye a bizottságokra kihirdettetett.

Tréfort közoktatási ügyér a tanügyi bizottság mielőbbi megválasztatását kéri s ez hetfőre tüzetik ki.

Ülés vége 11 órakor.

* * *

A képviselőház ülése szeptember 13 kán.

Elnök: Bittó István.

A kormány részéről jelen van: Lónyay, Pauler, Tóth.

Elnök bejelenti Horváth Gyula megbizólevelét, s jelenti, hogy Kerkapoly temesvári megbizatásáról lemond s a tapolczait, Szende Béla pedig az oraviczai helyett a lugosit fogadja el. Jelenti továbbá a következőket:

A belügyminiszter átteszi H.-M.-Vásárhely kérvényét Kossuth Lajos lemondása következtében uj választás elrendelése iránt. — Krasznamegye kérvényét Küküllőmegye Szt.-Márton városában fölállitandó törvényszék iránt. — Nyitramegye kérvényét a kolozsvári egyetemre vonatkozó tvjavaslat mielőbbi tárgyalása iránt. Ács Károly kérvényét a megyei pénztárban levő fizetésének kiadása iránt.

Boér Antal bemutatja Köllő Ágnes honvédszázados özvegye kérvényét nyugdijaztatás iránt.

Császár Bálint interpellálja a belügyminisztert a miatt, hogy Fogaras város és vidék az országgyülésen képiselve nincs, tehát van e tudomása erről, s mily intézkedést szándékozik a képviselőválasztás s az elkövetett törvénytelenségek megbüntetése tárgyában tenni?

Elnök jelenti, hogy az állandó igazoló bizottság elnökévé Szirmay Ödön, jegyzőjévé Szögyéni választatott.

Szeniczey fölolvassa a kilencz biráló bizottság elnökei és jegyzőinek névsorát. E szerint az 1. biráló bizottság elnöke Paczolay, jegyzője Radó; a második elnöke Madas, jegyzője Bittó Béni: a harmadik elnöke Wodjaner Béla, jegyzője Kvassai László; a negyedik elnöke Lónyay János, jegyzője Molnár Ant.; az ötödik elnöke Bothos Kálmán, jegyzője Dániel Ernő; a hatodik elnöke Muzslay, jegyzője Jurka; a hetedik elnöke Vizsoly, jgyzője Lukács Béla; a nyolczadik elnöke Tolnay, jegyzője Árpád; a kilenczedik elnöke Prileszky, jegyzője Döry.

A szavazatok beadása után az ülés szétoszlott.

Fővárosi értesitő.

** A magyar korona területén fekvő vasutakon október 1 től egyöntetü jelzés lesz.

** A nőképző-egylet világtárlati bizottsága e hó 30-ig hoszabbitotta meg a bejelentési időt.

A „Debreczen" eredeti MAGÁNTÁVIRATAI.

— Pest, szept 14. A ki. ály ma este váratik Budára. Györffy inditványa szerdára tüzetett napirendre A fölirat készitésére Zsedényi inditványára 12 tagu bizottság küldetik ki, s ez hetfőn választatik.

— Konstantinápoly, szeptember 14. Szerbia küldötteit a szultán nem fogadta el.

— Bukarest. szept. 14. A bukarest — pest-p.testi vassutvonal átadatott a közlekedésnek.

— Brüssel, szept. 14. A kőszénbányákba betört a viz Herstàlnàl, ami 25 munkás halálát idézte elő.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről, szeptember 14-ről.

Arany 5 frt. 24 kr. — Ezüst 107 frt. 80 kr.

Nyilttér.

Haszonbérleti hirdetés.

Czeglédutcza 43-ik számu Burgundia szegleten lévő ház, a mely eddig is bormérési helyiségnek használtatván minden hozzátartozó készletekkel, ugymint: kuglizó helyiséggel, jéghitovel, borkészletekkel s belső felszerelvényekkel együtt, akár az egész udvar, vagy pedig félerészben is, minden órán haszonbérbe kiadó. Értekezhetni iránta a fentirt számu tulajdonos

468. 3—3 **Mosolygó Miklóssal.**

Két kereskedő tanoncz.

Kun Szt. Mártonban **Némedy testvérek** füszer és vegyes kereskedésökben, rögtön alkalmazást nyerhet. Bővebbi tudomást level által.

271 1—2

Egy gyakornok

az

„István" gőzmalom társulat

irodájában felvétetik.

Előny és későbbi állandó alkalmaztatásra kilátás nyujtatik azon ajánlkozónak, ki kereskedelmi, üzleti, előismerettel és a német nyelvben is jártassággal bir.

Bővebb tudomás szerezhető a társulat kereskedelmi igazgatóságánál, Czeglédutcza 36. sz.

472. 1—3

Eladó füszerkereskedés.

Nagyváradutczán a 2215. házszám alatt levő füszerkereskedés — az eddigi tulajdonos elköltözése folytán — minden órán eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a nevezett üzletben.

467 2—3

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A „TISZA BIZTOSITÓ ÉS JELZÁLOG-BANK"

DEBRECZENBEN.

Alaptőke két millió forint oszt. ért.

Van szerencsénk ezennel a n. érd. közönség tudomására juttatni, hogy a nagymélt. magyar kir. kereskedelmi miniszterium folyó évi julius 21-kén kelt 9192. sz. engedélye alapján, a **„Tisza biztositó és jelzálog-bank"** Debreczenben, **üzleti müködését folyó évi szept. 9-kén megkezdendi.**

Biztositunk tűz és jég ellen a lehető legjutányosabb dijak mellett.

Dijszabályaink megállapitásánál kiterjeszkedünk az életbiztositás terén ez ideig felmerült minden ágra és módozatra.

És a biztositó t. cz. közönségnek két millió ft mellett felvállalt kötelezettségeinkhez képest megkivántató biztositékot nyujtunk.

Jelzálogbanküzletünk megkezdését később lesz szerencsénk a n. érd. közönséggel tudatni.

Kelt Debreczen, 1872. szept. 5.

Tisza biztositó és jelzálogbank.

Gróf Dégenfeld Imre elnök,
Móricz Pál első alelnök, Komlóssy Imre második alelnök,
Schwarcz Bernát, Bay Bertalan, Fráter Imre,
Móricz Antal, Pusztay Lajos, Makó István.
Igazgató tanácsosok.

Szepessy Kálmán vezérigazgató. Oláh Károly jogtanácsos.

456 3—12

Uj találmányok egyedüli raktára Ausztriában.

T. cz. vidéki vevőim megelégedéséről elegendőkép bizonyit azok száma postaiki mutatás szerint; 1869. évben 19,000, 1870. évben 21,500 postai küldemények, melyeket alólirott eszközölt — s mely számot még egy itteni kereskedőház sem ért el.

Figyelmeztetés. Az általam kereskedelmi czikkül használt **Pompadour-pasta**, mely igen rövid idő alatt kitűnősége végett máris közelismeréssel fogadtatott, egy idő óta több kereskedőházak által utánoztatik, a t. cz. közönségnek tehát udomásul adom, hogy az egyedül valódi eredeti arczpasta csak az alólijegyzett raktárban kapható. Ezen pasta az arczon mutatkozó mindennemü pörsenések, bőratkák, zeplők, májfoltok eltávolitására, egyszóval a bőrszin fentartására és szépitésére zsolgál. Egy köcsög 1.50 kr.

Semmi sem lehetetlen. Ki hitte volna ezelőtt, hogy még olyasmi is feltaláltatni fog, minek segitségével majd a szemet is lehet kimélni a czérnának tűbe öltésénél; egy ilyen egyszerü, elmés eszköz segitségével sikerült, hogy gyengült szemmel még alkonyatkor is a legvékonyabb tűbe minden erőltetés nélkül a czérnát be lehet fűzni, és ára egy ily gépecskének használati utasitással együtt csak 25 kr kisebbféle 4 kr.

Brillantin-por, egy uj, sikerült, vegytanilag készitett fémtartalmu por, mely elnevezéhének tökéletesen megfelel. Egy piszkos, elavult vagy ki nem vehető szennyfoltokkal biró nemes vagy közönséges érczből készült tárgy e porral csak könnyüden csiszoltatván, ismét visszanyeri eredeti fényét; e por ilyes tárgyakat meglepő gyorsan tisztit és poliroz. Egy katulya használati utasitással együtt 25 krajczár.

Csiszolo (Politur) vegyülék. Egy igen becses háziszer, melylyel mindenki elavult s fényvesztett butorait csekély fáradsággal maga ismét fényesitheti Egy üvegcse, elegendő egy szoba butorzatára ára 60 kr.

Ezüst csiszoló golyók, kitünő szer elvakolt érczt árgyak ujitására s fényesitésére; nélkülözhetlen arany- és ezüstmüveseknek. Egy db ára 5 kr

Az ezüstözö-por, sokszor kitünő szolgálatot tesz. evvel mindenféle érczneműt néhány percz alatt tartósan meglehet ezüstözni, s ezüstözött tárgyakra nézve, melyek szint változtattak, különösen ajánlható. Pakfongtárgyak ezüsthöz hasonlóvá változtathatók. Egy csomag ára 25 kr.

Minden órák szabályozója a jól szabályozott tájtüvel ellátott napóra ez mindenkinek ajánlható, mivel ezen mindenetre biztos óra utan legjobban lehet a gépezeti órákat igazitani. Egy db 35 kr.

Amerikaban patentirozott vedlakatok, kitünő szervezettel, biztosak betöré ellen. Egy db kisebbféle 30, 40, 50 kr, nagyobb 70, 90 kr 1 ft, nagyok két kulcsra 1 ft, utazó táskákra való 25, 40, 50 kr.

Kitünő kaucsukkal kevert lakmáz-czizmakenőcs, a bőr jó karban tartására. Egy doboz (1 font) 30 kr.

A lábakat szárazon tartani mindenkinek ajánlható, mert ez az egenzségnek hasznos. A Metzger-féle kitünő bőrcsinozat használata által a lábbeli puhasága s vizmentessége fentartatik, olyannyira, hogy a leghosszabb ideig tartó hordás után is a viz át nem hathat s igy a czél tökéletesen eléretik. Egy üvegcse 60 kr.

Nagy előnynyel bir az **uj gép-irón**, nem szükséges mindig hegyezni, s törés ellen biztositott, egy dbfában 10 kr. csontban 15 kr, tolltartóval és késsel 30 kr, — egy telt tokban előleg, elegendő 3 hóra 10 kr, egy drb vakarómézga (Union Radirgummi) tentát v. iront kivenni 5 kr.

Tyukszem-gyürük angora gyapjuból, 12 db 25 kr.

Mosópor, hogy a fehérnemü hófehér szint kapjon. E por használata által idő munka és pénz takarittatik meg, de legnagyobb előnye az, hogy a fehérnemü jobban kiméltetik, mint a közönséges mosásnál. Egy fontos csomag 20 kr.

Varazstinta, hasznalható komoly és tréfasdolgokra. Egy e tintával irott levél a legélesebb látásu szemnek is titok marad, csak az tudja olvasni, ki az ehez szükséges utasitással bir. Egy üveg 20 kr.

Igen alkalmasak a **nad. ágvédők**, melyek a nadrágot rosz időben a bepiszkolás ellen megvédik, párja 5 kr.

Legujabb rozsdapor, biztositott szer a rozdafoltok eltávolitására vászonból, selyemből és más kelméből, szintugy vas- és aczél-eszközről Egy csomag 35 kr.

Angol bőrlakk, mely által mindenféle bőr puhaságot és lakkfényt nyer. Egy kis üvegcse 35 kr. nagy üveg 45 kr.

Folyadék-enyv. Nélkülözhetlen minden haztartásban, mert az ember ezzel a sok különféle, minden házba előforduló javitásokat maga eszközölheti. Ezen enyv évekig fentarthatós hidegen használható. Egy nagy üveggel 20 kr.

Szagtalan vizmentes ágybetétek, az ágynak gyermekeknél, betegeknél gyermekágyasoknál előforduló elnedvesedésének elháritására. Egy db 90 kr, 1 ft 30 kr 1 ft 50 kr 1 ft 70 kr.

Cs. k. sz. **szappanfü zsirröpleg**, (Saponin-Fett-Aether) néhány másodperc alatt eltávolitja mindennemü kelméből kivétel nélkül akármiféle foltokat. E legujabb találmány minden e féle gyártmányt felülmul, minthogy a lenfinomabb szint sem rontja s azonnal száraz, szagtalan lesz. Keztyütisztitóhoz is ajánlható. Egy üveg használati utasitással együtt 40 kr.

Közönséges párizsi ragasz üveg, porczellán, kő, tajt, fa stb. gyors s tartós összeforrasztására, ugy hogy az elválhatlan lesz, szintugy különféle tárgyak összeillesztésére. Péld. fát érczczel, üveget porczellánnal stb. ugy hogy mint egy tert tünik fel. Egy csomag e nélkülözhetlen szerből csak 10 kr. — Ugyan e ragasz folyadékban, igen bőréges, egy üveg 30 krajczar.

Villanyos fogkefék, melyekkel a fogakat fogporta vagy más gyógyszer nélkül (csak tiszta vizzel) tisztán, fehéren, bűz nélkül és tökéletes egészségben fenn lehet tartani. Hogy e hasznos eszközből minél többet lehessen forgalomba hozni, ára darabonkint csak 60 kr.

Levél bélyegjegyek, melyek kényelmes használhatáruk, olcsóraguk és biztos zárásuk folytán az országlynál több előnyt el birnak jobbak mint a pecsétviasz. Lefinomabb minőségben, kivánat szerint felirattal, czimerrel, névvel vagy név-lövel, 500 db 1 frt 30 kr, 1000 db 1 frt 60 kr.

☰ A hajat frisségben fenntartani és szőke vagy ősz hajat sötét szinre festeni, legjobb szer a **dióolaj**; mindenféle vegytani készitmény ártalmas Ezennel tudatom a t. cz. közönséggel, hogy fris kétszer szititott valódi **dioolajat** raktaron tartok. Egy kis üvegcse 25 kr, nagy 45 krajczár.

Uj balhafogók darabja 20 kr.

Szabályzó tollak, minden kézhez s minden papirhoz igazithatók, ugy hogy egy és ugyanazon tollal a legfinomabb szépirászatot, mint a legdurvább irást is eszközölhetni. 12 db 24 kr.

Legf. helyről patentirozott méreg egerek, patkányok, hörcsögök és vakandok kiirtására. Jótállás mellett árusittatik. Egy nagy bádogszelencze 1 forint.

A tyukszemnek 8 nap alatti gyökeres kiirtására szolgaló szer, ezen ujan feltalált tulhalad minden eddigit, szért jótállás mellett áruittatik. Egy doboz hasznalati utasitással együtt 40 kr.

Ausztriában egyedüli raktára a hamisitatlan **Arnika (kappanőr) olajnak**, mely csodahatással bir mindenféle fejbőr eltávolitására, a fejbőr s izek erősbitésére, s ennek folytán a haj meglepőleg gyors növesztésének elősegitésére még kopasz helyeken is; hátrá tatja a pikkelyek képződését is. Orvosszerül használható surlódások ficzamodások irángatások, rheuma, égetés által okozott sebek stb. gyógyitására. Közelebbi értesitést tartalmaz a hozzá csatolt leirás. Egy üveg 1 frt.

Bőrpaszta kaucsukkal, ez a bőrt elpusztithatatlanná teszi, különösen ajánlható lószerszámra stb. Egy bádogszelenczével 60 kr.

Legjava beretva paszta. E paszta a beretva köszörülését feleslegessé teszi Egy doboz ára 25 kr.

Nélkülözhetlen minden háztartásban az **uj patentir köszörülő**, melylyel könnyüden es legkisebb fáradság nélkül mindenféle metsző szert, olló, kést, stb. perc alatt meg lehet köszörülni. Egy darab 35 kr.

Bécsi legjobb folttisztitó viz, egy üve 10 kr.

Enorivoir tüstént kiveszi a fris tintafoltot minden fajta kelméből. Egy üvegcse 25 kr.

Minden láttatlan átháthatóvá lesz az **uj zseb-görcső** segitségével 1 m ly mint tárgyat 10—20—30—100 szor n gyit ug hogy a tiszta ivóvizben létező llatocskákat is tisztán szemlélhetni, s e görcs k igen sokfélekép használhatók. Péld. liszt, gabna. hüvelyesek, tüszer vászon bevásárlásnál, vegybontásnál, természetvizsgálnál stb. Egy db. 40. 60. 80 kr. 1 ft. 1 ft 20 kr. 1 ft 50 kr

Mindenuemü rovart kiirthatni az ujonnan feltalált rovarirtó esentvel. Ennek tulajdonsága, hogy a rovart nem csak kiirtja, de tojásait is megsemmisiti; használható poloska, moly, kullancs, pincebogár ellen. Egy a y üveg 30 kr

Czélszerü dugaszoló gép. Ezzel az üveget gyorsan és légmentesen ellehet dugaszolni. Egy db 50 kr. 1 gfinomabb gyártásba 1 ft 20 kr

Angol dugaszhuzó gép emeltyüvel. Ennek segitségével minden erőltetés nélkül egy gyermek is kihuzhatja a legrösebben ülő dugaszt. 1 darab egy forint.

Esőköpeny vizmentes angálhatlan kelméből, varrás nélkül angol gyártmány E köpenyek a legkellemetlenebb időben is hordhatók, minthogy mindkét felén szép felöltőhöz hasonlitanak. Egy db 43 hüvelyk hosszu 10 ft 50 kr. minden további 2 hüvelyk 1 ttal több. E gyártmány benbelföldinek tartandó.

INTÉS. Mintán a fent elősorolt tárgyak hamisitványban is fordulnak elő, figyelmeztetem tehát a t. cz. közönséget, hogy azok csak az alólirt raktárban valódiak.

Minden a raktárban található árutárgyakról szóló árjegyzékek ingyen küldetnek.

Egyszersmind figyelmeztetem a t. cz. vidékieket üzletem bizományi osztályára; ez egyetlen a maga nemében, hol a legkisebb megbizás szintugy mint a legnagyobb, minden szakmában egyenlően, gyorsan és pontosan eszközöltetik. Számos megbizasokra ajánlja magat

323. 6—12 az első osztrák bizományi üzlet:

FRIEDMAMN A. Bécsben Praterstrasse 26.

Praterstrasse 26. Minden nem tetsző tárgy a t. cz. vevőktől visszafogadtatik, vagy pedig mással kicseréltetik, mi a legszigorubb [illegible]

Hogy a csalásra számitó hasonló aláirások enyimeknek ne tartassanak, kérem a rendelvényeket pontosan igy czimezni: Friedmann A. Bécs

---

VERES LÁSZLÓ,

Arany, ezüst és ékszerész Debreczenben,

Ajánlja ujonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzletét a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándékul alkalmas tárgyak nagy választékban haphatók. — Minden ócska arany- és ezüsttéleket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: **Arany gyürük**: 18 karátos aranyból, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fttól egész 100 ftig **Legujabb divatszerinti függök**: 18 karátos aranyból 2—20 ftig. Igen **szép Broche garniturák**: 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 28, 30 40 ftig. **Karékek**: 18 karátos aranyból, 10, 15 17, 20 30 35, 40, 45 50, 60—65 ftig **Női nyakékek**: igen diszes alakokban, 15. 16, 18, 20—30 ftig. **Medaillonok**: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 ftig **Férfi óralánczok**: 13 próbás ezüstből, 3, 4 5, 6, 7, 8, 9 ftig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40 50, 60 ftig. **Női brochetük**: 7 8 9, 10, 11, 12 13, 14, 15 ftig. **Férfi inggombok**: párja 4 5, 6, 7, 8 ftig. **Arany keresztek**, 18 karátos aranyból, 2 frt. 50 krtól 3, 4, 5, 6 ftig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, ugy helyben, mint vidékre, megrendelés utján, jutányos árért szolgalandok, — s mint szintén mindenféle **ékszerek javitását** és **tisztitását** a legrövidebb idő alatt teljesitem.

Üzlet-helyiségem főpiacz, **Szikszay József** ur házaban **Rickl József** ur füszerkereskedésével átellenben.

425 5—20

Eladó házak.

Egy nagyobb üzlet átvétele miatt két ház, ugymint csillagutczán 2683. szám alatt cserepes ház igen jó menetü bormérési hely, 8 évig adómentes; továbbá péterfiautczán 1071. szám alatt külső földével bámulatos olcsó áron eladók. Értekezhetni főpiaczon a tulajdonos

Weisz H. L. szabóval.

460 3—3

Olajfestmények és tükrökben.

Nagy választék butorokban. — *Bámulatos olcsó árakon.*

SCHENK EDE

butor-raktára Debreczenben

és

Nyiregyházon, belpiacz 788-dik szám alatt Rieszdorfer háznál.

Van szerencsém a n. érd. közönséget tudósitani, hogy ujonnan berendezett butorraktáramat a leggazdagabban szereltem fel. kitünő minőségü, s divatos alakban készült butorokkal, s mindkét raktárambau.

a legegyszerübb butoroktól kezdve a legfinomabbakig mindenféle garniturák, faragványokkal vagy a nélkül, kisebb nagyobb chifonérok, kihuzós asztalok, kanapék, ottomaneok, feuteu'ök, dormeusök, egyszerü és nagyobb iró asztalok a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Figyelmeztetem a n. érd. közönséget

olajfestményeimre s tükreimre

mely czikkek mind kitünő minőségük mellett igen jutányosan szerezhetők meg nálam.

Számos látogatást remélve, üzletemet ugy a helybeli, mint a vidéki közönség pártfogásába ajánlom

Schenk Ede

465 2—4 butorraktáros és kárpitos.

A j á n l t a t n a k.

MAGYAR ÉSZAK- KELETI VASUT.

MENET- TERVE.

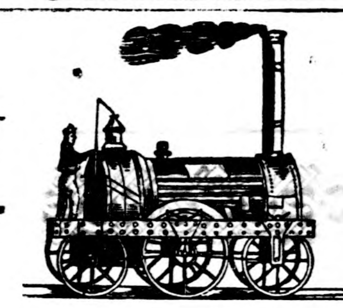

vegyes vonatokkal való személy-szállitásra

a debreczen-bustyaházi részvonalon

Érvényes 1872-dik évi julius 1-étől további rendelkezésig.

Debreczenből Bustyaháza felé — Vegyes vonat (osztálylyal)

Távolság mértföldekben	Állomások		11 (I. II.) óra	11 (I. II.) p.	13 (III. IV.) óra	13 (III. IV.) p.
			délután		reggel	
—	Debreczen Ebédlő	indulás	4	13	3	12
2.0	Halap (megállp. hely)	„	4	44	3	47
2.5	Vámos Pércs	„	5	03	4	10
4.0	Ábrány (megállp. hely)	„	5	24	4	34
5.0	Ér-Mihályfalva	„	5	51	5	11
7.5	Reszege-Szanisaló	„	6	27	6	01
9.0	Nagy Károly	„	7	06	6	59
11.0	Kis Majtény	„	7	36	7	40
13.0	Zsadány	„	8	01	8	12
14.0	Szathmár-Németi Ebédlő	„	8	40	9	02
15.5	Mikola	„	9	08	9	46
17.0	Halmi	„	9	33	10	26
18.5	Fekete-Ardó	„	9	58	10	57
19.5	Királyháza	„	10	37	11	52
22.5	Huszt	„	11	15	12	33
24.5	Bustyaháza	„	11	52	01	10

Bustyaházától Debreczen felé — Vegyes vonat (osztálylyal)

Távolság mértföldekben	Állomások		12 (I. II.) óra	12 (I. II.) p	14 (III. IV.) óra	14 (III. IV.) p
			délután		reggel	
—	Bustyaháza	indulás	1	38	1	41
2.5	Huszt	„	2	31	2	34
4.5	Királyháza	„	3	29	3	32
6.0	Fekete Ardó	„	3	52	3	54
7.5	Halmi	„	4	23	4	46
9.0	Mikola	„	4	45	5	21
10.5	Szathmár-németi Ebédlő	„	5	31	6	15
11.5	Zsadány	„	5	51	6	50
13.5	Kis Majtény	„	6	20	7	31
15.0	Nagy Károly	„	6	57	8	27
17.0	Reszege-Szaniszló	„	7	28	9	12
19.5	Ér-Mihályfalva	„	8	11	10	08
20.5	Ábrány (megállp hely)	„	8	30	10	30
21.5	Vámos Pércs	„	8	52	11	02
22.5	Haláp (megállp. hely)	„	9	6	11	17
24.5	Debreczen	érkezés	9	36	11	50

A szerencs-unghvári vonalon.

Távolság	Állomások		délelőtt óra	délelőtt p	délután óra	délután p
—	Szerencs	ind.	8	55	3	59
1.5	Bodrog-Keresztur	„	9	19	4	31
3.0	Liszka-Tolcsva	„	9	50	5	09
4.5	Sáros-Patak	„	10	18	5	44
6.0	Sátoralja-Ujhely Eb	érk.	10	37	6	03
	Sátoralja-Ujhely	ind.	11	—	6	33
7.5	Szomotor	„	11	30	7	09
9.5	Perbenyik	„	12	13	7	57
10.0	Bely (Megállap. hely)	„	12	26	8	11
11.5	Csap	„	1	13	9	—
13.0	Sürthe	„	1	49	9	49
14.5	Unghvár	érk.	2	26	10	35
			délután		estve	

Távolság	Állomások		délelőtt óra	délelőtt p	éjjel óra	éjjel p
—	Ungvár	ind.	2	27	10	36
1.5	Sürthe	„	3	09	11	32
3.0	Csap	„	4	—	12	36
4.5	Bély (megállapod. hely.)	„	4	36	1	05
5.0	Perbenyik	„	4	47	1	33
7.0	Szomotor	„	5	18	2	16
8.5	Sátoralja Ujhely Ebédlő	érk.	5	41	2	41
	Sátoralja-Ujhely	ind.	6	04	3	12
9.5	Sáros Patak	„	6	25	3	44
11.5	Liszka-Tolcsva	„	6	58	4	27
13.0	Bodrog-Keresztur	„	7	23	5	08
14.5	Szerencs (Ebédlő)	érk.	7	45	5	36

A s. a. ujhely—leg. mihályi részvonalon.

Távolság	Állomások		délelőtt óra	délelőtt p	este óra	este p
	S. A. Ujhely Ebédlő	ind.	11	10	6	43
2.0	Leg. Mihályi Ebédlő	érk.	11	46	7	19
	Csatlakozások: Leg. Mihályi	ind.	12	11	7	44
	N. Mihály	érk.	1	56	9	48
	Homonna	„	3	17	1	10
			délután		estve	

Távolság	Állomások		délután óra	délután p	éjjel óra	éjjel p
	Csatlakozások: Homonna	ind.	1	26	10	13
	N.-Mihály	„	2	34	11	23
	Leg. „ Eb.	érk.	4	26	1	31
	„ „	ind.	4	51	1	56
2.0	S. A. Ujhely Ebédlő	érk.	5	27	2	32

A vezérigazgatóság.

20,000 db napernyő! Szép, jó és olcsó!

316 18—24

Gyári főraktár nap- és esernyőkben,

A tavali óriási kelet napernyőkben és a tömeges eladás arra indittattak, hogy e czikkre irányozzam a figyelmet; ennek következtében a legelső selyemgyárakkal léptem összeköttetésbe, hogy jó és olcsó anyagot kaphassak, s igy az egész téli idényt az áru előállitására forditottam, miáltal ugy a nyersanyagra, mint a munkabérre nézve nagy előnyöket vivtam ki. Mind e tények azt eredményezik, hogy az áru a tavalihoz képest még sokkal szebb, jobb és olcsóbb azért semmiféle versenytől nem félek, mert még oly csekély nyeremény mellett is velem versenyezni lehetetlen.

Tavaszi ernyők.
1 db szövetből 50 kr.
1 „ finomselyemből különböző szin 1.20 1 50, 1.80.
1 „ Ugyanolyan selyemmel béllelve 1.80, 2.30.
1 „ legfinomabb, szegélylyel vagy anélkül 2.70 3.30 3 60.

Nagy napernyők.
1 db szövetből 80 90 kr
1 „ legnagyobb faj 1. 10, 1.20.
1 „ angol gyapot atlaczból igen modern 1 f.
1 „ ugyanolyan bélelve 1 frt 40 kr.
1 „ Alpacca, romolhatlan angolanyag 1.50
1 „ legnagyobb faj bélelve 1.80.
1 „ legfinomabb lyon selyem modern szinek en nagy-ág szerint 2 2. 50, 2.80
1 „ ugyanolyan bélelve 2.90 3.40, 3.80, 4 20.
1 „ legfinomabb, segélylyel vagy anélkül 4 50, 5, 5.50.

Női hegymászó-ernyők.
nagy fajta, divatos magas pálczákkal.
1 db alpaccaszövet 1.80, 2 frt.
1 „ ugyanily dus segélyzettel 2.40, 2.80.

Legnagyobb elegancia!
A leghatásosabb, legfinomabb mi eddig előállitatott:

Frou Frou-ernyők.
finom selyem és atlaszból
1 db gazdagon ékitve, tavaszra 3.50. 4 frt.
1 „ gazdagon ékitve, nagy faj 5 50, 6 frt.
1 „ divatos hegymászónyéllel 6, 6.50.

Gizella-ernyők.
legujabb az 1872. idényben Ernyők a legf. selyemből, dusan, izletesen és modern ékitve, párosulva a legfinomabb eleganciával.
1 db tavaszi ernyő 3.50, 4, 4.50.
1 „ nagy napernyő 6.50, 7.50, 8.50 kr.

Női árnyék-ernyők.
(En tout-cas)
1 db nagy faj angol gyapjuatlasz, oly fénynyel, mint a selyem-atlasz 1.50, ugyan az bélelt 1.90.
1 „ romolhatlan angol alpaccából 1.80, bélelve 2.40.
1 „ finom nehéz selyemből 4.50, 5.50.
1 „ nagy segélyzet nélkül 4, 4 50.
1 „ dus segélyzettel 5.50, 6.50.

Uri árnyék ernyők.
1 db finom gyapj atlasz 1.80, detto bél. 2. 0.
1 „ angol alpacca 2.40. dettó bélelve 3 frt.

Esernyők.
1 db közönséges fajta, nagy 1.30. 1.90.
1 do romolhatlan angol lószőr anyagból a selyembez hasonló 3, 3.50 3.80.
1 „ legf. lyoni selyemből 5 5.50. 6 6 50.
1 „ legf. fajta 7.50, 9.50.
1 „ finom selyem-köpenyből 7—8 frt.

Ernyők a legfin. nyers selyemből.
1 db tizenkét bordás igen finom nagy nyitással 9.50 kr.
1 „ non plus ultra selyemkelme (angol duplakelme) kétszinü 9.50, 10.50, 12 frt.

Nagyban eladók engedményben részesülnek.

Friedman A. Bécsben,
Praterstrasse 26.

Tökéletes oktatás dij nélkül.

Árjegyzék

KLIMO és HOLVAY

amerikai varrógépek

főraktárából

Debreczenben a Scheerház alatt a „Bikát"-val szemben.

1 darab	Wilcox és Gybbs, kézi varrógép	20 frt.	
1 „	Linkoln, kettős tüzésu kézi varrógép	40—45-ig	
1 „	„ „ „ asztalal, lábbal hajtható	55 frt.	
1 „	Weehler és Wilsonféle, kézi varrógép, elegans Chatou ban, a legujabb és legczélszerübb kiállitasban	50 „	
1 „	Weehler és Wilsonfele nagy varrógép 1 szám	60 „	
1 „	„ „ „ „ 2 „	70 „	
1 „	„ „ „ félszekrénynyel 3 „	85 „	
1 „	„ „ „ félszekrénynyel ezüstölve 4 „	100 „	
1 „	„ „ egész szekrénynyel 5 „	110—120 ig	
1 „	„ „ Cabinet és Salon gépek 6. 7. 8. 9. szam a legelegánsabb kiállitásban	130—250-ig	
1 „	Howe fele 1. sz. 90 ft. 2. sz. 110 ft. 3. sz.	125 frt.	
1 „	Grover és Bakerféle nagy varrógép	90—120 ig	
1 „	Wilsonfele nagy varrógép	100—140-ig	
1 „	Circulaire elastique „ „	180 frt —	
1 „	fa mangorlógep „ „	25 frt —	
1 „	amerikai vas mangorlógép „ „	65 frt —	

Selyem, Cachemir, szőr, törökperkál és kárton paplanok, ugy szinte matráczok a legnagyobb választásban.

A t. cz. közönseg becses pártfogásába magunkat ajánljuk és számos látogatását kérjük.

Mély tisztelettel

Klimó és Holvay

az Amerikaban „Wilson Sewing Machine Company"-nak New-York és Clevelandból egyedüli kepviselője Debreczenben.

118

Tökéletes oktatas dij nélkül.

Debreczen, 1872. Nyomatott réssv. társ. könyvnyomdájában.